

K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Koswantu Org. Niepodl.

Nr. 98 9. grudnia 1944 W.P. R6k VI.

I. SPRAWY POLSKIE.

W czasie przyjęcia przez Premiera Arciszewskiego Prezydium Rady Narodowej, sekretarz Rady Narodowej Kularski zapewnił Premiera, że Stronnictwo Ludowe, które chwilowo nie wchodzi do Rządu poprze wszystkie jego wysiłki mające na celu dobro Narodu. Prem. Arciszewski zapowiedział wygłoszenie w najbliższym czasie na posiedzeniu Rady Narodowej exposé.

Polskie radio podaje, że skutkiem zmiany układu sił w Konie Rady Narodowej, przewodniczący Rady Narodowej prof. Stan. Grabski zrezygnował 30.XI. ze stanowiska swego, zatrzymując mandat członka. Rada Narodowa wyraziła prof. Grabskiemu podziękowanie za jego 3-letnią pracę. Krążące pogłoski o rozwiązaniu Rady Narodowej nie potwierdzają się. W najbliższym czasie nastąpi jedynie mianowanie nowych członków. Rada Narodowa przystępuje po krótkiej przerwie do normalnej pracy.

Radio szwedzkie poświęca dużo audycji Polsce, opartych w znacznej części na wrażeniach Szwedów, przebywających w Polsce podczas okupacji niem., a odmalowujących okropne przeżycia Narodu Pol. i jego walkę z okupantem. Ostatnio w czasie obszernej audycji o Polsce, prof. Uniwer. w Upsala Norman, omawiając okres niepodległości pol. do wybuchu wojny z Niemcami, stwierdził, iż Polska nie była bynajmniej jak to się nieraz określa krajem magnatów, krajem zacofanej reakcji, lecz znajdowała się na drodze pełnego postępu społecznego i politycznego. Omawiając wkład Polski do kultury ogólnoludzkiej, prof. Norman przypomina, iż Polsce świat zawdzięcza Kopernika, Sienkiewicza, Skłodowską, Szopena i wielu innych twórców w różnych dziedzinach kultury. W czasie toczącej się wojny Polacy walczą na wszystkich frontach. Niestety i cierpienia Polski nie mają równych w historii. Polska straciła w czasie tej wojny 5 milionów ludności, w tym znaczną część swej inteligencji, której regeneracja została uniemożliwiona przez zamknięcie szkół. Prof. Norman był sam w czasie swego pobytu w Warszawie świadkiem oblężenia, podczas którego ujęto 10 tys. osób. P. Norman zapewnił, iż Szwecja według wszystkich

swych sił i możliwości udzieli Polsce pomocy dla jej odbudowy. Po prof. Normanie zabrakło głosu jedna z ozołowych autorek szwedzkich, która przedstawiła swe wrażenia wojenne z września 1939 r. w Polsce, gdzie ją zaskoczyła wojna.

Jeden z wybitnych publicystów amer. opublikował artykuł, w którym podkreśla, że od 1943 r. administracja amer. usiłowała wpływać na złagodzenie warunków rządu sow. stawianych Polsce. Artykuł przypomina, iż opór Polski w 39 r. dał sprzymierzonym kilka miesięcy czasu i stwierdza, że rola Polski, jaką ona odegrała wówczas, gdy Rosja była neutralna nie może być nigdy zapomniana.

W Szwecji została wydana broszura: "Warszawa" przy współudziale kilku pisarzy szwedzkich. W Anglii wydano została broszura: "Taka była Warszawa" zamieszczająca 35 fotografii z Warszawy przedwojennej.

Wystawa w Jerozolimie "5 lat oporu w Polsce" zawiera fotografie z działalności A.K., wydawnictwa pism nielegalnych oraz szereg różnych dokumentów.

Polacy walczą również na Dalekim Wschodzie. Oficerowie polscy dowodzą oddziałami krajowców, walczących w Birmie.

5.XII. odbyła się w Londynie wielka manifestacja kobiet Labour Party ku czci kobiet Warszawy. Zabierało głos wiele mówczyń, które oddały hołd polskiej kobiecie. Jedną z ozołowych działaczek zakończyła swe przemówienie: "pozdrowiamy was kobiety Warszawy i przyrzekamy walczyć ze wszystkimi naszymi siłami o szczęście wasze i waszych dzieci."

II. SPRAWY NAJWAŻNIEJSZE.

Ruch komunistyczny w Grecji zatacza coraz szersze kręgi. Atak na ang.-grecki sztab marynarki w Pircusie odparty został po 4 godz. przy pomocy ozołgów brytyj. Oddziały organizacji zbrojnej ELAS pozostającej pod kierownictwem org. polit. EAM opanowały jednak kilka dzielnic w Pircusie i Atonach, gdzie wkroczyła opła dywizja ELAS zajmując południowo-wschodnie, południowo-zachodnie i północne dzielnice, podczas gdy centrum miasta znajduje się w rękach wojsk brytyjskich, które oficjalnie weszły do akcji oraz greckich oddziałów górskich. 6.XII. wg wiadomości korespondentów

Ateny były polem regularnej bitwy z udziałem dział i miotaczy. Wojska bryt. zdążyły opanować główną kwatery EAM. Oddziały komunistyczne przystąpiły do ataku na dom promiennika i kwatery główną organizacji pracobników EDIS. Toczą się walki o dworzec. W porcie Patras kilkuset milicjantów zostało rozbrojonych przez ELAS, szerzy się strajk. W Salonikach sytuacja staje się również coraz poważniejsza. Gen. Skobis oświadcza, iż pomimo zakazów rządu oddziały ELAS posuwają się ku centrum Aten. Przywódcy EAM oświadczyli, iż strajk będzie kontynuowany, aż do upadku rządu. Prom. Papandreu usiłował mianować nowych ministrów w miejsce komunistów, następnie szukał porozumienia z EAM, wreszcie podał się do dymisji, która przez króla nie została przyjęta.

Prom. Churchill wygłosił 5. XII. w Izbie Gmin przemówienie w związku z sytuacją w Grecji. My wraz z naszym amerykańskim sprzymierzeńcom robimy wszystko, aby Grecji nieść pomoc. Pożądaniem godnym jest to co się dzieje w Atenach w miesiąc po uwolnieniu Grecji. Grecy ministrowie komunistyczni ustąpili z rządu, ponieważ nie chcieli się zgodzić na wprowadzenie w życie tych zarządzeń, dotyczących rozbrojenia grup oporu, na które się przedtem zgodzili. Uczynili to oni w przeddzień widocznej próby obalenia rządu. Będziemy się starać zapobiec rozlewowi krwi w porozumieniu z naszymi aliantami. Autorytet konstytucyjnego rządu musi być utrzymany. Rząd nie może istnieć na własnych podstawach, gdy w kraju istnieją armie partyjne. Czy Grecja będzie monarchią, czy republiką, lewicową czy prawicową, potym zadecyduje naród grecki sam. Dopóki on nie będzie mógł się swobodnie wypowiedzieć, wielkie armie bryt. w Grecji będą użyte bez wahań dla utrzymaniaładu i porządku. Wiąże nas, że w tej sprawie rząd J. K. N. ma poparcie ogromnej większości narodu greckiego. Rozruchy przeszkadzają najważniejszej sprawie rozdziału siły. Nie możemy jednak tego zrobić jeśli pistolety automatyczne dostarczone dla walki z Niemcami używane są dla narzucenia komunistycznej dyktatury, bez narzucenia ludności tej woli /oklaski całej Izby/. W odpowiedzi na pytania Churchill oświadczył, iż zaloca się rządowi greck. politykę pojednania, ale nie będzie to poddanie się terrorowi.

Dziennik Polski w Londynie przytocza komunikat wydany przez podsekretarza Stanu USA Stettiniusa, który stwierdza, że rząd USA nie interesuje się tym, jakie rzą-

dy wybiorą sobie uwolnione kraje, czy monarchistycznie czy republikan-cko czy też skrajnie lewicowo. Rządy te jednak muszą być wybrane na zasadach wolnych, demokratycznych wyborów, a nigdy narzucone przez siły zewnętrzne.

"New York Times" twierdzi, iż zamach stanu komunistów w Grecji wysuwa na czoło zagadnienie, czy rządy całej Europy będą obierane na drodze legalnej czy na drodze rewolucji. Podobna sytuacja jak w Grecji powstać może i w innych krajach.

"News Chronicle" stwierdza 7. XII. iż każdy Anglik jest przerażony tym co się dzieje w Grecji. Anglicy i Grecy, którzy ramię w ramię walozyli przeciw Niemcom stają teraz przeciw sobie. Spóźnione zostały narzucenia Hitlera. Wrógowie jego walczą między sobą. Ale nie myśmy tu zawinili.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

ZACHÓD: 6. XII. minęło 3 miesiące od chwili lądowania aliantów we Francji. W tym okresie wzięto 726 tys. Niemców do niewoli, a ogólne ich straty wyniosły na wszystkich frontach 3 miliony ludzi. Wojska amer. posunęły się o 3 klm. na Saarlouis. W rej. Nijmegen wysadzili Niemcy w powietrze kilka tam. Całe wybrzeże zachodnie Saary od Mersik do Saarlautern jest w rękach alianckich. Saara przekroczona w 4 punktach. Walki toczą się na przedmiesiach Saargemündo. 4. XII. w noc tysiące bombowców strzuciło 3500 ton na Weilborn i Karlsruhe. 5. XII. 550 bombowców atakuje Berlin. 6. XII. 3 tys. bombowców atakuje Niemcy głównie fabryki w Mersburgu.

POSIUDNIE: Wojska bryt. zajęły 5. XII. Rawonę i posuwają się na północ. 2/3 Węgier znajduje się w ręku sow. Oddziały sow. zajęły prawie w całości południowy brzeg jeziora Balaton i znajdują się 60 klm. od granicy austriackiej a 7 klm. od zachodniego brzegu jeziora. Zajęte zostało Szygonvar na południe od Balatonu.

WSCHÓD: Bez zmian.

DALSI WSCHÓD: W północnej Birmanii postępy wojsk bryt. Wojska amer. posuwają się w dolinie Ormok. Lotnictwo bombardowało miasto Ormok.

IV. RÓŻNE.

Gen. de Gaulle odbył dotąd 3 konferencje ze Stalinem. Ma on udać się

na inspekcję frontu sow. w Prusach Wsch.
Min. Eden oświadczył, iż
tak długo jak Belgia pozostaje straszą
wojenną gen. Eisenhower ma swobodną rękę
w zapewnieniu spokoju i zapobieganiu za-
mieszkom.

Po raz pierwszy od 21.X. agencja "Trans-
ocean" doniosła, że Hitler przyjął nowo
akredytowanych posłów Słowacji i Wę-
gier.

Dr. Hauman z min. propagandy zaprzeczył
pogłoskom jakoby Hitler był chory,
stwierdzając, że kieruje on nadal spra-
wami państwowymi i militarnymi swą wy-
próbowaną ręką.

Z ostatniej chwili: Prem. Arciszewski
wygłosił W. III. przemówienie do Kraju:

Obywatelo Rzpltej! Przemawiam imieniem
nowego rządu z wolnej ziemi brytyjskiej
gdzie w 1940 r. w chwili kiedy W. Bryta-
nia sama stała w walce z nieprzyjacie-
lem, władze polskie znalazły serdeczną
gościnę. Zaledwie 4 miesiące upłynęły
kiedy wśród was kierowaliśmy siłami
walki przeciw Niemcom, a obecnie wcho-
dzimy w skład nowego rządu. Do ciebie
nieustraszony ludu pol. do was człon-
kowie Rady Jedn. Narodowej do was żoł-
nierze A. K. Powracający się od 5 lat w
walce - tu wam zwraca rządy przede
wszystkim swą myśl. Wszyscy pragniemy
być wyrazicielami waszej woli, waszych
działań. Żadna wasza ofiara, żaden wasz
czyn nie powinien pójść na marno. Prez.
Roosevelt powiedział, że Polska jest
natchnieniem narodów w tej walce. Przez
usta prem. Churchill'a W. Brytania odda-
ła hołd walczącej Warszawie. Będziemy
nieustraszenie nadal głosili prawdę o
Polsce, bez próżnej chwalebny będziemy
mówili światu o polskim wkładzie w
dzieło pokonania wroga. Nie mogą być
zapomniane wasze czyny, ofiary i kaźń -
strzeć będziemy pamięci i grobów pole-
głych żołnierzy A. K. Jesteśmy w wojnie
jednością, jesteśmy jednomyślni co do
praw Polski w Kraju i na obojętno.

Trudności jakie stoją przed rządem mu-
szą być pokonane. Nie tajmy, że do naj-
większych należy sprawa stosunków ze
Związkiem Sow. Wszyscy Polacy pragną
dobrych sąsiedzkich stosunków ze Zw.
Sow. - wyrazem tych życzeń są walki
A. K., która w chwili wkroczenia wojsk
sow. na terytorium Polski w miarę swych
sił dorzuciła wszędzie swój udział.
Ufamy, że własny wysiłek Narodu Pol.,
który najdłużej w walce stoi i pierw-

szy ją podjął znajdzie odpowiednią
ocenę. Wierzymy, że sprawa naszego Na-
rodu nie poniesie uszczerbku i przyj-
dzie zakatwienie w duchu tych zasad,
o które toczy się walka, a które są
wspólnym dobrem wszystkich demokra-
cji. Wierzymy, że sprawy sporne polsko-
sow. dadzą się uregulować na zasadach
sprawiedliwości. Naród nasz pragnie
być czynnikiem trwałego pokoju. Pol-
ska zaskużyła sobie na to, by jej pra-
wa były uszanowane. Gdy potop niem.
minie, dołożymy wszystkich sił, by Pol-
ska odegrała odpowiednią rolę w brat-
nim gronie narodów. Jesteśmy jednością
w dążeniu do odbudowania Rzpltej wol-
nej, prawdziwie demokratycznej, niepo-
dległej. Przyszłe demokratyczne urzą-
dzenia zostały dokładnie omówiono
w szeregu deklaracji. Zawarte w tych
aktach zasady będą nadal rozwijano.
W najbliższej przyszłości ukażą się
dekrety o reformie rolnej i nowej
pięcioprzymiotnikowej ordynacji wy-
boreczej, na podstawie której wybrany
Sejm dokona zmiany konstytucji. Pod-
stawą polityczną rządu jest nadal po-
rozumienie 4 stronnictw, a choć nie
wchodzi narazie Stron. Ludowe, dołoży-
my wszelkich starań, aby w najbliż-
szym czasie weszło do Rządu.

W ciągu 72 godz. 12 tys. bombowców
atakują nieustannie Niemcy. Na zacho-
dzie wojska alian. 8 km. od Saarbrü-
cken i o tyle od Colmar. Wojska pol.
zajął w Italii Brisigella, bryt. Mot-
zono 11 km. na północ od Rawenny. Woj-
ska sow. o 60 km. od granicy austr.
między Balaton a Drawą i Dunajem.
Walki w Atenach i Piraeusie trwają,
udział okrętów bryt. Premier Papandreu zapowiada, że po-
rządek wkrótce zapanuje. Bononi tworzy
dzis nowy rząd z udziałem komunistów,
z wyłączeniem socjalistów i aktywistów.

00==00

Na fundusz pmsowy złożono w rb:
Cna 30, Jan 30, Milla 10, Mak 10, Stal 50,
Sdziszów 120, Jmasz 20, Piast 30,
Wilki 20, XY 55, Kasiarzo 200, Lipa 40,
Kare 30, Poto 20, Klemens 30, Tlen 84,
Wdowa 30, Lew 10, Gwoźny 10, Piorun 15,
Tygrys 15, Pomsta 9, A. K. 30, Piętka 20,
Jolny 600 ark. pap. ks. Marek papier i
kalko, Tosiek papier.

00==00

TRAWDA ZAWSZE ZWYCIĘŻA .

=====

Wśród rzekomej, a tak reklamowanej przez dyktatora z Kremla, zgody wśród aliantów wybuchły rozruchy komunistyczne we Francji, Belgii, Włoszech i Grecji. Stalin zerwał swą ostrożną stawkę w celu skomunizowania świata. Oczywiście dzięki z ukrycia Niem. już przecież Kominternu. Komuniści występują w powyższych państwach jako burzone masy ludowe, dotknięte w swych patriotycznych uczuciach, oskarżające rządy o pobłażliwość dla tych co byli na usługach Niemców w czasie okupacji. Spełniają one jednak tylko wolę Stalina i pracują dla imperialistycznych celów Związku sowieckiego.

We Francji gen. de Gaulle poradził sobie dość szybko z rebeliantami komunistycznymi. Jak określił to dziennik L'oeuvre niszczyć faszyzm prawy, nie można sobie pozwolić na tolerowanie faszyzmu lewego. W Belgii wojska alianckie dopomoga prawdopodobnie do szybkiego zlikwidowania zaburzeń na tyłach frontu. Bardziej niepokojąco wygląda to we Włoszech a szczególnie w Grecji.

Dziwnym się wydaje, że już teraz w trakcie ofensywy na Zachodzie, kiedy Niemcy nie są jeszcze pokonane, Stalin puszcza się na awantury komunistyczne, które mogą mieć niepożądany przebieg działań wojennych aliantów. Łączy się z tym jakby zwłokę z ofensywą tak dawno już zapowiedzianą na froncie między Bałtykiem i Karpatami.

Wydaje się, że Stalin chce zrealizować dwa cele. Jedentto skrepowanie sił alianckich do przewidzianej rozgrywki po wykończeniu Niemiec z Rosją. Liczy on prawdopodobnie, że w pewnej chwili ruch komunistyczny owładnie i armiami aliantów. Drugi cel, cel który Rosja bez względu na swe zabarwienie ma zawsze na oku, to opanowanie wyjść na M. Śroziemne. Jugosławia jest tak jakby już w rękach sowieckich, boć jej premier przyjeżdża do Moskwy prosto po instrukcje. Po Polsce, Czechosłowacji zdobywa się Węgry. Pozostało opanować Grecję, aby stworzyć pomost od Bałtyku po Morze Śroziemne dla "družby narodów".

Wichrzenia na Zachodzie i we Włoszech przyjmowała prasa brytyjska z rozbrajającym niezrozumieniem. Coś się tam bredziło o ujawnieniu woli szeroki i t.d. Bredzenie to przelał w Belgii gen. Eisenhower, uważając, że musi mieć spokój na tyłach frontu. Dopiero jednak rozwijające się wypadki w Grecji otworzyły oczy flegmatycznym Anelikom. Od strząśnięcia się wypadki w Grecji o brytyjscy. Spowodowało to zmianę frontu prasy brytyjskiej i wypowiedzi Stettina i Churchilla /podajemy je na innym miejscu/ już mocne i niedwuznaczne. Stalin jak się zdaje przeliczył się nieco. Za szybko odkrył swe karty. Za szybko okazał swe właściwe oblicze. Ogniska komunistyczne, które zapalił w odległych od siebie punktach oświectliły zbyt czerwono rzeczywistość. Alianci wszędzie spostrzegli jego cynicznie uśmiechnięte oblicze. Biorą się już do gaszenia pożarów. I nie ukrywają swego niezadowolenia z igraszek wschodniego alianta.

Wypadki toczą się szybciej niż nam się zdaje. Nadchodzi czas kiedy nieustępliwa postawa walczącej Polski nie tylko wobec Niemców, ale i wobec Moskali znajdzie właściwe i pełne zrozumienie w państwach anglosaskich. Zrozumieją nawet Anglicy, że tak jak Polska pierwsza stawiała opór Niemcom, tak samo Polska pierwsza oparła się Sowietom w dążeniu ich do zgangrenowania świata. Kraj nazwany "natchnieniem świata" daje to natchnienie dalej państwom przyzwyczajonym do oceny wszelkich wartości w dolarach czy funtach szterlin. Jesteśmy w przedniej straży wielkich idei i szacherki polityczne z miejsca tego nas nie zepchną.

Nadchodzi więc dla nas godzina zwycięstwa i triumfu !

====...

W o l n o ś c i
nie otrzymuje się z rąk tyranów!

/Kudliński - Uroki/.